

# Spis treści

|                                                                                                                                                     |    |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| <b>Od Autorów</b> .....                                                                                                                             | 11 |
| <b>I. Integracja rynków dóbr, usług, kapitału i pracy Unii Europejskiej — próba oceny po wprowadzeniu unii gospodarczej i walutowej</b> .....       | 13 |
| <b>1. Integracja rynku towarowego Unii Europejskiej — próba oceny</b> .....                                                                         | 15 |
| 1.1. Strategia Lizbońska — program zwiększenia konkurencyjności gospodarki Unii Europejskiej do roku 2010 w odniesieniu do rynku dóbr i usług ..... | 22 |
| <b>2. Integracja rynku kapitałowo-finansowego oraz rynku pracy Unii Europejskiej — próba oceny</b> .....                                            | 28 |
| 2.1. Integracja rynku kapitałowo-finansowego — próba oceny .....                                                                                    | 28 |
| 2.2. Integracja rynku pracy — próba oceny .....                                                                                                     | 41 |
| <b>II. Ocena procesów integracyjnych na rynkach dóbr, usług, kapitału i pracy w Polsce w okresie przedakcesyjnym</b> .....                          | 47 |
| <b>3. Ocena procesów integracyjnych na rynku dóbr i usług w Polsce w okresie przedakcesyjnym</b> .....                                              | 49 |
| 3.1. Zmiany w handlu zagranicznym towarami przemysłowymi między Polską a UE w procesie integracji .....                                             | 49 |
| 3.2. Zmiany w strukturze towarowej handlu Polski z Unią Europejską według intensywności wykorzystania czynników wytwórczych .....                   | 52 |
| 3.3. Bilans handlowy Polski z Unią Europejską a rynek pracy .....                                                                                   | 53 |
| 3.4. Wyniki w handlu zagranicznym Polski z Unią Europejską a konkurencyjność polskiego eksportu w porównaniu z krajami Grupy Wyszehradzkiej .....   | 55 |

## 6 Spis treści

|                                                                                                                                                                                                             |            |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| 3.4.1. Przewaga komparatywna eksportu Polski na jednolitym rynku europejskim w latach 2001–2002 .....                                                                                                       | 55         |
| 3.4.2. Zmiany strukturalne w polskim handlu zagranicznym oraz kształtowanie się wzorca przewagi komparatywnej w eksporcie do Unii Europejskiej — analiza porównawcza Polski, Czech, Słowacji i Węgier ..... | 59         |
| 3.5. Otwartość gospodarki Polski i jej konkurencyjność .....                                                                                                                                                | 63         |
| 3.6. Członkostwo w Unii Europejskiej a rynek towarowy .....                                                                                                                                                 | 67         |
| 3.7. Znaczenie usług w bilansie handlowym Polski .....                                                                                                                                                      | 68         |
| <b>4. Rezultaty negocjacji akcesyjnych w odniesieniu do swobodnego przepływu towarów .....</b>                                                                                                              | <b>70</b>  |
| <b>5. Wyniki raportu monitorującego Komisji Europejskiej w obszarze swobodnego przepływu towarów .....</b>                                                                                                  | <b>72</b>  |
| <b>6. Ocena procesów integracyjnych na rynkach kapitału i pracy w Polsce w okresie przedakcesyjnym .....</b>                                                                                                | <b>74</b>  |
| 6.1. Ocena procesów integracyjnych na rynku kapitału .....                                                                                                                                                  | 74         |
| 6.1.1. Stan liberalizacji przepływów kapitałowych między Polską a Unią Europejską .....                                                                                                                     | 74         |
| 6.1.2. Bezpośrednie inwestycje zagraniczne między Unią Europejską a Polską .....                                                                                                                            | 75         |
| 6.1.3. Aktywność zagranicznych inwestorów portfelowych na polskim rynku papierów wartościowych .....                                                                                                        | 79         |
| 6.1.4. Korzyści i koszty z tytułu integracji rynku kapitałowego .....                                                                                                                                       | 80         |
| 6.2. Ocena procesów integracyjnych na rynku pracy w Polsce w okresie przedakcesyjnym .....                                                                                                                  | 82         |
| <b>III. Procesy dostosowawcze w Polsce w sferze polityk Unii Europejskiej .....</b>                                                                                                                         | <b>87</b>  |
| <b>7. Wspólna polityka handlowa .....</b>                                                                                                                                                                   | <b>89</b>  |
| 7.1. Charakterystyka wspólnej polityki handlowej Unii Europejskiej .....                                                                                                                                    | 89         |
| 7.2. Dostosowania w Polsce do wymogów wspólnej polityki handlowej Unii Europejskiej .....                                                                                                                   | 94         |
| 7.3. Rezultaty negocjacji akcesyjnych w obszarze unii celnej .....                                                                                                                                          | 97         |
| 7.4. Rezultaty negocjacji akcesyjnych w obszarze stosunków zewnętrznych .....                                                                                                                               | 99         |
| 7.5. Wyniki raportu monitorującego Komisji Europejskiej w obszarach unii celnej oraz stosunków zewnętrznych .....                                                                                           | 100        |
| 7.5.1. Unia celna .....                                                                                                                                                                                     | 100        |
| 7.5.2. Stosunki zewnętrzne .....                                                                                                                                                                            | 101        |
| <b>8. Wspólna polityka rolna .....</b>                                                                                                                                                                      | <b>103</b> |
| 8.1. Charakterystyka wspólnej polityki rolnej Unii Europejskiej .....                                                                                                                                       | 103        |
| 8.1.1. Instrumenty interwencji na jednolitym rynku rolnym .....                                                                                                                                             | 104        |
| 8.1.2. Instrumenty polityki strukturalnej .....                                                                                                                                                             | 105        |
| 8.2. Ewolucja wspólnej polityki rolnej .....                                                                                                                                                                | 108        |

|                                                                                                                   |            |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| 8.3. Regulacje reformy a ustalenia Rundy Urugwajskiej GATT .....                                                  | 109        |
| 8.3.1. Agenda 2000 .....                                                                                          | 111        |
| 8.3.2. Zreformowana wspólna polityka rolna .....                                                                  | 114        |
| 8.4. Dostosowania w Polsce do wspólnej polityki rolnej Unii Europejskiej .....                                    | 115        |
| 8.4.1. Sprawy weterynaryjne i fitosanitarne .....                                                                 | 117        |
| <b>9. Polityka spójności ekonomicznej i społecznej .....</b>                                                      | <b>121</b> |
| 9.1. Charakterystyka polityki spójności ekonomicznej i społecznej Unii Europejskiej .....                         | 121        |
| 9.2. Zmiany polityki spójności ekonomicznej i społecznej Unii Europejskiej w kontekście rozszerzenia .....        | 124        |
| 9.3. Dostosowania w Polsce do wspólnotowej polityki spójności ekonomicznej i społecznej .....                     | 128        |
| 9.4. Ekonomiczne efekty dostosowań prawnych w Polsce do wspólnotowej polityki spójności .....                     | 134        |
| <b>10. Polityka konkurencji .....</b>                                                                             | <b>136</b> |
| 10.1. Charakterystyka polityki konkurencji Unii Europejskiej .....                                                | 136        |
| 10.1.1. Cele i zadania polityki konkurencji .....                                                                 | 137        |
| 10.2. Dostosowania w Polsce do wspólnotowej polityki konkurencji ....                                             | 153        |
| 10.2.1. Stanowisko negocjacyjne Polski oraz rezultaty negocjacji ..                                               | 155        |
| 10.2.2. Ocena dostosowań w Polsce dokonana przez Komisję Europejską w zakresie polityki konkurencji .....         | 157        |
| 10.2.3. Efekty ekonomiczne dostosowań prawnych w Polsce w zakresie polityki konkurencji .....                     | 157        |
| 10.2.4. Dostosowania instytucjonalne .....                                                                        | 163        |
| <b>11. Polityka ochrony środowiska .....</b>                                                                      | <b>165</b> |
| 11.1. Charakterystyka polityki ochrony środowiska Unii Europejskiej ...                                           | 165        |
| 11.2. Szósty program działania na lata 2001–2010 .....                                                            | 170        |
| 11.2.1. Szósty program działania na lata 2001–2010 pt. <i>Środowisko 2010: nasza przyszłość, nasz wybór</i> ..... | 170        |
| 11.2.2. Europejska strategia zrównoważonego rozwoju .....                                                         | 171        |
| 11.3. Dostosowania w Polsce do wspólnotowej polityki ochrony środowiska .....                                     | 174        |
| <b>12. Polityka energetyczna .....</b>                                                                            | <b>179</b> |
| 12.1. Charakterystyka polityki energetycznej Unii Europejskiej .....                                              | 179        |
| 12.2. Dostosowania w Polsce do wymogów wspólnotowej polityki energetycznej .....                                  | 182        |
| 12.2.1. Nowa strategia wprowadzania konkurencyjnego rynku energii elektrycznej w Polsce .....                     | 184        |
| <b>13. Polityka wspierania badań i rozwoju technologicznego .....</b>                                             | <b>187</b> |
| 13.1. Charakterystyka polityki wspierania badań i rozwoju technologicznego Unii Europejskiej .....                | 187        |
| 13.2. Programy ramowe w Unii Europejskiej .....                                                                   | 187        |
| 13.3. Dostosowania w Polsce do wspólnotowej polityki wspierania badań i rozwoju technologicznego .....            | 192        |



|                                                                                                                     |            |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| 13.3.1. Innowacyjność w rządowych programach gospodarczych w Polsce .....                                           | 192        |
| 13.4. Finansowanie badań naukowych w Polsce w świetle projektu ustawy o finansowaniu nauki .....                    | 196        |
| <b>14. Wspólna polityka transportowa .....</b>                                                                      | <b>199</b> |
| 14.1. Charakterystyka wspólnej polityki transportowej Unii Europejskiej .....                                       | 199        |
| 14.1.1. Program działania na lata 2000–2004 .....                                                                   | 200        |
| 14.1.2. Biała Księga: Europejska polityka transportowa do roku 2010 .....                                           | 201        |
| 14.2. Dostosowania w Polsce do wspólnej polityki transportowej Unii Europejskiej .....                              | 204        |
| 14.3. Ekonomiczne efekty dostosowań w Polsce do wspólnej polityki transportowej Unii Europejskiej .....             | 208        |
| <b>15. Polityka ochrony konsumenta .....</b>                                                                        | <b>210</b> |
| 15.1. Polityka ochrony konsumenta Unii Europejskiej — strategia na lata 2002–2006 .....                             | 210        |
| 15.2. Dostosowania w Polsce do wspólnotowej polityki ochrony konsumenta .....                                       | 214        |
| 15.3. Ekonomiczne efekty dostosowań w Polsce do wspólnotowej polityki ochrony konsumenta .....                      | 216        |
| <b>16. Polityka społeczna .....</b>                                                                                 | <b>218</b> |
| 16.1. Charakterystyka polityki społecznej Unii Europejskiej .....                                                   | 218        |
| 16.1.1. Kwestie zatrudnienia .....                                                                                  | 220        |
| 16.1.2. Swobodny przepływ pracowników .....                                                                         | 221        |
| 16.1.3. Standardy pracy .....                                                                                       | 221        |
| 16.1.4. Dialog społeczny .....                                                                                      | 223        |
| 16.1.5. Równość mężczyzn i kobiet .....                                                                             | 224        |
| 16.1.6. Ochrona socjalna .....                                                                                      | 225        |
| 16.2. Dostosowania w Polsce do wspólnotowej polityki społecznej .....                                               | 226        |
| 16.3. Ekonomiczne efekty dostosowań prawnych w Polsce do wspólnotowej polityki społecznej .....                     | 228        |
| <b>17. Polityka wobec małych i średnich przedsiębiorstw .....</b>                                                   | <b>230</b> |
| 17.1. Charakterystyka polityki Unii Europejskiej wobec przedsiębiorstw .....                                        | 230        |
| 17.2. Wieloletni program na rzecz przedsiębiorstw i przedsiębiorczości (2001–2005) .....                            | 232        |
| 17.3. Polityka wobec przedsiębiorstw a rozszerzenie Unii Europejskiej o nowe kraje .....                            | 235        |
| 17.4. Dostosowania w Polsce do wspólnotowej polityki wobec małych i średnich przedsiębiorstw .....                  | 237        |
| 17.5. Ekonomiczne efekty dostosowań w Polsce do wspólnotowej polityki wobec małych i średnich przedsiębiorstw ..... | 239        |
| <b>IV. Makroekonomiczne dostosowania Polski do unii gospodarczej i walutowej .....</b>                              | <b>243</b> |

|                                                                               |     |
|-------------------------------------------------------------------------------|-----|
| <b>18. Dostosowania w sferze usług finansowych w Polsce</b> .....             | 245 |
| 18.1. Wyniki negocjacji akcesyjnych w sferze usług finansowych .....          | 245 |
| 18.2. Dostosowania w sferze usług finansowych do wymogów człon-               |     |
| kostwa .....                                                                  | 246 |
| 18.3. Ekonomiczne efekty dostosowań prawnych w sferze usług finan-            |     |
| sowych .....                                                                  | 249 |
| <b>19. Dostosowania polityki makroekonomicznej w Polsce</b> .....             | 256 |
| 19.1. Rozwój Polski w okresie transformacji systemowej .....                  | 256 |
| 19.1.1. Majątek trwały oraz proces modernizacji gospodarki polskiej           | 258 |
| 19.1.2. Inflacja .....                                                        | 260 |
| 19.1.3. Rynek pracy .....                                                     | 261 |
| 19.2. Handel zagraniczny Polski .....                                         | 262 |
| 19.3. Informacja o Programie społeczno-gospodarczym na lata 2002–2005         | 263 |
| <b>20. Perspektywy włączenia Polski do unii gospodarczej i walutowej</b> .... | 265 |
| 20.1. Efekty ekonomiczne unii gospodarczej i walutowej .....                  | 265 |
| 20.2. Przystąpienie Polski do unii gospodarczej i walutowej .....             | 267 |
| <b>Zakończenie. Konsekwencje dostosowań dla polskiej gospodarki</b> .....     | 271 |
| <b>Bibliografia</b> .....                                                     | 275 |